

22. september – vastupanuvõitluse päev

125 aastat Otto Tiefi sünnist

Vastupanuvõitluse päeva tähistamist Tallinnas Vabadussõja võidusamba juures korraldas sel aastal Riigikantselei ja Korporatsioon Fraternitas Estica Tallinna konvendi esimees hr. Toomas Koost.

Tartu Memento ja EML korraldasid tänava vastupanuvõitluse päeva tähistamist koos korporatsioonidega.

22. septembril 2014 kell 15 väljus Vanemuise alumisest parklast buss Tallinna poole. Tartust Tallinna sõitsid Enn Tarto (Tartu Memento esimees ja EML-i juhatuse liige) ja Tartu Memento juhatuse liikmed. Jaan Haring, Endel Uudevald ning Valve Luuka.

Tallinnas mementolased läksid korporatsioonide rongkäigu lõpus Vabadussõja võidusamba jalamile. Härrad Haring ja Uudevald kandsid Tartu Memento lippu ja sini-must-valget lippu ning proua Luuka mälestuspärja.

Pidulik kõnekoosolek algas Eesti Vabariigi hümmi laulmisega. Siis tulid kõned. Seejärel anti esinemiseks sõna Memento Liidu ja Tartu Memento poolt Enn Tartole.

Kõigepealt proua Valve Luuka ja Enn Tarto asetasisid Vabadussõja võidusamba jalamile mälestuspärja.

Enn Tarto oma sõnavõtus tänas kõiki ürituse korraldajaid ja kokkutulnuid. Tarto rõhutas, et Memento mäletab ja mälestab kõiki Eesti riigi vabaduse eest langenuid. Me ei unusta pärast Eesti Vabariigi taasiseseisvumist nii maal kui merel hukkunuid ning Eesti eest langenuid väljaspool Eesti Vabariiki. Kaastunne kõigile leinajatele. Meie kaastunne ka koidikidele mementolastele, kes pidevalt lahkuvad meie hulgast.

Enn Tarto rõhutas veelkord, et tänase päeva peasonum on, et 20. ja 22. septembril 1944. aastal lehis Pika Hermann tormis sini-must-valge lipp. Tallinna taasvallutanud Nõukogude Liidu okupandid võtsid Pika Hermann tormist maha meie riigilipu, mitte tolleaegse Saksa riigi lipu ja asetasisid Pika Hermann tormi punalipu.

Väljavõtteid Enn Tarto kõnest: „Kõmu Tiefi valitsusest ja Toompea tormis lehvunud sini-must-valgest lippust levis koheselt üle kogu Eesti. Esmakordselt nägin mina 20. septembril 1944. a väljaantud Rüigiteatajat Nr.1

ühe KGB polkovniku sõimaja ähvarduskirjas okupatsiooniaegses pressis.

Paljud Eesti noored otsustasid, et võitlust Eesti riigi, keele ja meele eest tuleb jätkata. 12. märtsil 1956. aastal otsustasid keskkooliõpilased Tartus Toomemäel luua Eesti Noorte Maleva. Kui me 23. oktoobril kuulisime raadiost ülestõusust Ungaris, siis toetasime juba novembri algul Ungarit Tartus levivate lendlehtedega.

Omaegsel prof. Jüri Uhusal, Peaministril Vabariigi Presidendi ülesannetes, antud käskkirjal nr. 1, millega ta nimetas ametisse Otto Tiefi valitsuse 18. septembril 1944. aastal oli tohtu tähtsus vastupanuliikumisele kogu raske okupatsiooniajajooksul. Ja sellel on jätkuvalt idast tulevate uute ohtude puhul suur tähtsus.

Eesti, Läti, Leedu ja Poola vajavad NATO alalist riigikaitset kohalolekut. Hääletu alistumine on mõttetu!

Eesti vajab riigikaitse õpetust kõikidesse gümnaasiumitesse. Toetan Tartusse loodavat riigikaitse gümnaasiumi!

Tugevdame Kaitseliitu!

Tugevdame piirivalvet. Kahtsuväärt on, et praegused võimumehed tahavad ära kinkida 5% jätkuvalt Eesti Vabariigile kuuluvat territooriumi. See on suur lööksetudele! Tartu rahust loobumine on aga löök kogu Eesti rahvale!

Elagu 2. veebruaril 1920. aastal sõlmitud rahu Eesti Vabariigi ja NSV Liidu vahel!

Mul on heameel, et siin Vabadussõja võidusamba juures on nii palju noori!

Eesti on jätkuvalt iseseisev seetõttu, et viimase saja aasta jooksul on jätkunud nii noori kui vanu, kes on võidelnud Eesti eest!

Aga me ei tohi unustada Jumala abi!

Elagu Eesti riik ja Eesti rahvas!

Aidaku meid Jumal!

Pärast piduliku kõnekoosoleku lõppu mementolased lahkusid korporatsioonide rongkäigu lõpus Vabadussõja võidusamba juurest.

Tartu mementolased ei jäänud ootama kell 20.30 Tallinnast väljuvat tasuta (maksis Riigikantselei) bussi Tartusse. Me jõudsime Tartusse viimase rongiga.

Tartu Memento Teataja